

**AMBULANSLARDA GÖREVLİ ACİL TIP TEKNİKER/ TEKNİKSİYENLERİNİN
ÇALIŞAN SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ KAPSAMINDA MESLEKİ RİSK
DEĞERLENDİRMESİ, İŞ TATMİN YAKLAŞIMLARI**
OCCUPATIONAL RISK ASSESSMENT OF EMERGENCY MEDICAL TECHNICIANS /
TECHNICIANS IN EMPLOYEE HEALTH AND WORK SAFETY

Dr. Cihandar HASANHANOĞLU

Başkent Üniversitesi

ORCID ID: 0000-0002-6489-1645

ÖZET

Dünya Sağlık Örgütüne göre sağlık; “ Bir insanın yalnızca beden değil, ruhsal ve sosyal yönden de tam iyilik halidir.” şeklinde tanımlanmıştır(Dinç;2016). Çalışan sağlığı ise; “Her meslekte çalışanları bedensel, ruhsal ve sosyal yönden en yüksek düzeye getirmeyi, bu düzeyi sürdürmeyi, bu düzeyi bozacak etkenleri önlemeyi, çalışanı fizyolojik ve psikolojik yeteneklerine uygun işlere yerleştirmeyi ve böylece işi insana, insanı işine adapte etmeyi amaçlayan bilimsel bir daldır(Dinç;2016).

İş Sağlığı ve Güvenliğinin amacı; tüm mesleklerde ve çalışma alanlarında çalışanların sağlık ve güvenliğini en yüksek seviyeye çıkarmak ve sürdürülebilir hale getirmektir.

Dünya Sağlık Örgütü ve Milletlerarası Ortak Teknik Komite Raporunda çalışanın sağlığına yönelik tespit ve beklentiler çok net bir biçimde ortaya konulmuştur. Söz konusu bu raporda; çalışanın sağlığını bütün iş dallarında fizik, mental ve sosyo-ekonomik bakımdan en yüksek seviyeye çıkarmak ve sürdürmek, çalışma koşulları nedeniyle çalışanın sağlığının bozulmasını önlemek, çalışanı iş ile ilgili tehlikelerden korumak ve çalışanı iş çevresine, fizyolojik ve psiko-sosyal bakımdan adapte etmek şeklinde belirtilmiştir (WHO, 2005).

Söz konusu çalışmada: ülkemizde özellikle insan sağlığı açısından son derece önemli bir görevi ve işlevi bulunan acil tıp teknikerleri/teknisyenlerin iş güvenliği ve çalışan sağlığı açısından durum ve koşullarının yeterliliği incelenmeye çalışılmıştır. İş koşulları ve çalışma ortamlarının kişisel moral ve mesleki memnuniyete ne ölçüde yansıdığı sorgulanmıştır. İş tatmini ve verimlilik durumu, çalışan sağlığı ve iş güvenliği kapsamında görevde yeterlilikler ve beklentiler, mesleki sorunlar ve giderici önlemler gibi konularda ayrıntılı araştırma ve incelemeler yapılarak konu değişik boyutlardan ele alınmıştır.

Çalışmada ülkemizin değişik bölgelerinde (36 il sorumluluk bölgesinde) ambulanslarda görev yapan 460 Acil Tıp Tekniker/teknisyeni ile anket yöntemi ile görüşmeler yapılmıştır.

Başkent Üniversitesi, Sosyal ve Beşeri Bilimler ve Sanat Araştırma Kurulunun 24 Haziran 2022 kararı ve Akademik Değerlendirme Koordinatörlüğünün 01 Temmuz 2022 gün ve E-62310886-605.99-140871 sayılı yazısı ile etik kurul onayı alınmıştır.

Araştırma sonucunda elde edilen verilerin analizinde istatistiksel analizlerin yapılma aracı olan SPSS (Statistical Package for Social Sciences) for Windows Version 20.0 programı kullanılmıştır. Elde edilen veriler analiz edilirken frekans, ortalama, yüzde alma gibi yöntemler kullanılmıştır. Niteliksel verilerin karşılaştırılmasında Pearson Ki-Kare testi kullanılmıştır. Anlamlılık $p<0.01$ ve $p<0.05$ düzeylerinde değerlendirilmiştir.

Anahtar kelimeler: Acil Tıp Teknikerleri, İş Güvenliği, Çalışan sağlığı, Mesleki Risk,

ABSTRACT

According to the World Health Organization health; ‘It is defined as the complete well-being of a person, not only physically but also spiritually and socially.’ Employee health; ‘It is a scientific branch that aims to maximize the physical, mental and social level of the employees in each profession, to maintain this level, to prevent the factors that will disrupt this level, to place the employee in the works that are suitable for his physiological and psychological abilities and thus to adapt the work to the human and human work.

The aim of OHS; to maximize the health and safety of employees in all occupations and working areas and to make them sustainable.

The World Health Organization and International Joint Technical Committee Report sets out the determinations and expectations for the health of the employee very clearly. In this report; to maximize and maintain the health of the employee in all branches of business in terms of physical, mental and socio-economic aspects, to prevent the deterioration of the employee's health due to working conditions, to protect the employee from the hazards associated with the work and to adapt the employee to the work environment, physiological and psycho-social.

In this study: the adequacy of the conditions and conditions of occupational health and safety of the emergency medical technicians / technicians who have a very important role and function especially in terms of human health in our country has been tried to be examined. The extent to which work conditions and working environments are reflected in personal morale and professional satisfaction has been questioned. The subject was handled from different dimensions by conducting detailed researches and investigations on issues such as job satisfaction and productivity, employee qualifications and expectations, occupational problems and remedial measures.

In this study, 460 ATTs working in ambulances in different regions of our country were interviewed by questionnaire method.

SPSS (Statistical Package for Social Sciences) version 20.0, which is a tool for statistical analysis, was used in the analysis of the data obtained from the research. While analyzing the obtained data, methods such as frequency, average and percentage acquisition were used. Pearson chi-square test was used to compare the qualitative data. Significance was evaluated at $p < 0.01$ and $p < 0.05$.

Key words: Emergency Medical Technicians, Occupational Safety, Employee Health, Occupational Risk

1. GİRİŞ:

Dünya Sağlık Örgütüne göre sağlık; ‘Bir insanın yalnızca bedenen değil, ruhsal ve sosyal yönden de tam iyilik halidir.’ şeklinde tanımlanmıştır. Çalışan sağlığı ise; ‘Her meslekte çalışanları bedensel, ruhsal ve sosyal yönden en yüksek düzeye getirmeyi, bu düzeyi sürdürmeyi, bu düzeyi bozacak etkenleri önlemeyi, çalışanı fizyolojik ve psikolojik yeteneklerine uygun işlere yerleştirmeyi ve böylece işi insana, insanı işine adapte etmeyi amaçlayan bilimsel bir daldır.

Günümüzde işyeri sağlığı ve güvenliği; geniş kapsamlı biçimde işyerinde esenlik kavramı ile tanımlanmaktadır (Esin;2014). İşyerinde esenlik ise İnsanlar, İşyeri ve toplum olarak üç etmenin ışığında ele alınmaktadır. Uluslararası Çalışma Örgütü (İLO) Anayasasında belirtildiği şekilde ‘herkesin işe geldiği gibi evine dönmesinin sağlanması, her şeyden önce bir hak, toplumsal sorumluluk ve insancıl bir konudur. Meslek ve iş yaşantısı ne olursa olsun, hangi işi yaparsa yapsın kişilerin çalışma ortamında korunması iş sağlığı ve güvenliğinin ana amacını oluşturur.

Ambulanslarda görevli acil tıp tekniker/teknisyenlerinin çalışan sağlığı ve iş güvenliği kapsamında mesleki risklerinin yüksek olduğu aşikârdır.

Dünya Sağlık Örgütü ve Milletlerarası Ortak Teknik Komite Raporunda çalışanın sağlığına yönelik tespit ve beklentiler çok net bir biçimde ortaya konulmuştur. Söz konusu bu raporda; çalışanın sağlığını bütün iş dallarında fizik, mental ve sosyo-ekonomik bakımdan en yüksek seviyeye çıkarmak ve sürdürmek, çalışma koşulları nedeniyle çalışanın sağlığının bozulmasını önlemek, çalışana iş ile ilgili tehlikelerden korumak ve çalışana iş çevresine, fizyolojik ve psiko-sosyal bakımdan adapte etmek şeklinde belirtilmiştir.

Hastane öncesi Acil Sağlık Hizmetlerinde, acil tıbbi müdahale yetkisine sahip olan, olay yerinden hastaneye ulaşıncaya kadar hastanın hayati bulgularını idame ettiren veya getirmeye çalışan ve bu durumu devam ettiren, yetkisi kapsamındaki ilaç ve tıbbi aletleri kullanan sağlık profesyonelleri, aniden gelişen olay ve hastalıklar neticesinde durumu hayati aciliyet arz eden hasta veya kazazedelerin hayati fonksiyonlarını kontrol altına almak ölümle yaşam arasındaki bu kritik anı hızlı ve doğru değerlendirmek zorunda olmaları nedeniyle acil sağlık hizmetlerinde önemli rol oynamaktadır (Gündüz ve ark;2018).

Söz konusu meslek mensupları genelde dezavantajlı gruplarla (hasta, yaralı, engelli, kaza geçirmiş, travmatik olgularla karşı karşıya kalmış vb) çalıştıkları için stres katsayısı yüksek meslek mensuplarıdır.

İş sağlığının, “Tüm mesleklerde çalışanların fiziksel, psikolojik, sosyal ve benzeri açılardan daha iyi koşullarının sağlanabilmesi ile işyerinde meydana gelebilecek risklerin önlenmesini sağlayan bir kavram” olduğu ifade edilmektedir. (Yılmaz, 2009:7-8; Horozoğlu, 2017: 265-281). İş güvenliğinin, “İşyerinde sağlık açısından risk edebilecek koşullardan korunabilmek ve maksimum seviyede iş tatminini sağlayabilecek” bir kavram olduğu anlaşılmaktadır. (Avlayıcı, 2012).

İş sağlığı ve güvenliği kavramının özünde çalışanların işten ve iş ortamından ve çalışma dolayısı ile karşı karşıya kaldıkları risklere karşı korunması yer alır (Arıcı,1999:5).

Tüm bu yaklaşım ve değerlendirmelerin ışığında son derece riskli ve tehlikeli bu mesleği icra edenlerin mesleki durumu, moral ve isteklendirmeleri, iş tatmin yaklaşımları, değer yargıları ve beklentileri açısından konunun irdelenmesi sağlanmaya çalışılmıştır.

1.1. Acil Tıp Tekniker/teknisyeni:

Acil sağlık hizmetlerinde en önemli görev üstlenen Acil Tıp Tekniker/Teknisyenlerinin görev, yetki ve sorumluluklarına geçmeden önce acil sağlık hizmeti ile ilgili bazı hususların bilinmesinde fayda vardır.

Acil Sağlık Hizmetleri; insanların zor anlarında ihtiyaç duyduğu temelinde fedakârlık ve feragat yatan, ciddi emek, gayret ve azim isteyen sağlık hizmetidir.’ ‘Erken müdahale hayat kurtarır’’ yaklaşımı tıp dünyasında geçerli bir kural ve en önemli husustur. Meydana gelen ve müdahaleyi gerektiren her türlü olayda olay mahalline giden ve yaralılarla karşı karşıya kalan sağlık personeli şüphesiz Ambulans ve acil bakım teknikerleri ile acil tıp teknisyenleridir.

Ambulans ve acil bakım teknikerleri ile acil tıp teknisyenleri, acil sağlık hizmetlerinde acil tıbbi yardım ve bakım ile sınırlı kalmak kaydıyla, Bakanlıkça belirlenen sertifikalı eğitim programlarını tamamlamak suretiyle hastaya müdahale ve bu hususta lazım gelen iş ve eylemleri yapabilecek şekilde yetişmiş profesyonel elemanlardır.

Ambulans ve acil bakım teknikerleri ile acil tıp teknisyenleri, acil yardım ve hasta nakil ambulanslarında sağlık personeli, komuta kontrol merkezlerinde çağrı karşılama personeli olarak ve hastane acil servislerinde sağlık personeli olarak çalışmaktadırlar.

Ambulans ve acil sağlık hizmetleri sunan bütün kamu kurum ve kuruluşları, özel hukuk tüzel kişileri ve gerçek kişiler ile bu hizmetleri sunmakla yükümlü ambulans ve acil bakım teknikerleri ve acil tıp teknisyenlerini kapsayan ‘‘Ambulans ve Acil Bakım Teknikerleri ile Acil Tıp Teknisyenlerinin alışma Usul ve Esaslarına Dair Tebliğ’’ göre; Ambulans ve Acil Bakım Teknikerleri, Bakanlıkça yapılacak düzenlemelere uygun olarak; Ambulans ve acil bakım teknikerleri (AABT)’nin acil tıbbi yardım ve bakım ile sınırlı olmak kaydıyla tıbbi görev, yetki ve sorumlukları şunlardır;

- ✓ İntervenz girişim yapmak.
- ✓ Hastaneye ulaşıncaya kadar, kabul edilen acil ilaçları ve sıvıları kullanmak,
- ✓ Oksijen uygulaması yapmak,
- ✓ Endotrakeal entübasyon uygulaması yapmak,
- ✓ Kardiyo-pulmoner ressıtasyon ve defibrilasyon yapmak,
- ✓ Travma stabilizasyonu yaparak hastanın nakle hazır hale gelmesini sağlamak.
- ✓ Uygun taşıma tekniklerini bilmek ve uygulamak
- ✓ Monitörizasyon ve defibrilasyon uygulamak.
- ✓ Kırık, ıkık ve burkulmalarda stabilizasyonu sağlamak
- ✓ Yara kapatma ve basit kanama kontrolü yapmak.
- ✓ Acil doğum durumunda doğum eylemine yardımcı olmak şeklinde belirtilmiştir.
- ✓ AABT’ler bu yetkilerini sadece hastane öncesi alanda görev yapan hekimsiz ambulanslar veya acil sağlık araçları ile görev yaparken tebliğde yer alan temel eğitim programını tamamladıktan sonra ve tebliğ kapsamında sunulan akış şemalarına göre uygulayabilirler. Bu yetkilerini, ambulans ve acil sağlık araçları dışında, hekimin yazılı veya sözlü talimatı ve onayı olmadan kullanamazlar. (Ambulans ve acil bakım teknikerleri ile acil Tıp teknisyenlerinin çalışma usul ve esaslarına dair tebliğ: 2007)

Acil tıp teknisyenleri (ATT), tıbbi danışman koordinasyonu ve onayı ile Bakanlıkça yapılacak düzenlemelere uygun olarak; Acil tıp teknisyenleri, birlikte çalıştığı hekim ve/veya AABT’nin talimatı ve onayı ile temel eğitim programı ve tebliğde yer alan akış şemalarına uygun olarak;

- ✓ İntervenz girişim yapmak,
- ✓ Oksijen uygulaması yapmak,
- ✓ Endotrakeal entübasyon uygulaması yapmak,
- ✓ Uygun taşıma tekniklerini bilmek ve uygulamak,
- ✓ Kırık, ıkık ve burkulmalarda stabilizasyonu sağlamak,
- ✓ Yara kapatma ve basit kanama kontrolü yapmak,
- ✓ Temel yaşam desteği protokollerini uygulamak,
- ✓ Temel yaşam desteği uygulaması sırasında yarı otomatik ve tam otomatik eksternal defibrilatrleri kullanmak,
- ✓ Travma stabilizasyonu yaparak hastanın nakle hazır hale gelmesini sağlamak gibi görevleri yapabilmektedirler.

Acil tıp teknisyenleri (ATT), sağlık meslek liselerinin Acil Tıp Teknisyenliği bölümlerinden, Ambulans ve acil bakım teknikeri (AABT) ise niversitelerin Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksek Okulu’ndaki 2 yıllık Ambulans ve Acil Bakım Teknikerliği programlarından mezun olmuş kişilerdir.

2.GEREÇ VE YÖNTEM

2.1. Araştırmaya İlişkin Bilgiler;

Bu çalışmanın amacı: Depremler, sel baskınları, toprak kaymaları, çığlar, endüstriyel kazalar, kitlesel olaylar, acil hastalık ve yaralanmalar gibi son derece ciddi olaylarda görev yapan ve daima sahada bulunan söz konusu meslek mensuplarının mesleki durum ve koşulları ile iş güvenliği ve çalışan sağlığı açısından buldukları durumu ortaya koymaktır. Özellikle iş güvenliği ve çalışan sağlığı kapsamında yaşanan sorunları irdelemek ve kişisel tatmin ve mesleki memnuniyet açısından değerlendirmeler yapmaktır.

2.1.2. Araştırmanın Kapsamı ve Konular;

Araştırmanın kapsamı, İş güvenliği ve çalışan sağlığı kapsamında ambulanslarda görevli Acil Bakım Teknikerleri ile Acil Tıp Teknisyenleri olup, çalışmada ülkemizi değişik bölgelerinde (36 il sorumluluk bölgesinde) ambulanslarda görev yapan 460 Acil Tıp Tekniker/teknisyeni ile anket yöntemi ile görüşmeler yapılmıştır.

Araştırılan konular;

- ✓ Acil bakım teknikerleri ile acil tıp teknisyenlerinin mesleki memnuniyet durumları,
- ✓ İş güvenliği ve çalışan sağlığı kapsamında eğitim ve uygulamaların yeterliliği,
- ✓ Yönetim sürecinin ve yaklaşımının iş verimliliği ve mesleki moral düzeyine etkileri,
- ✓ Demografik özelliklerin iş ve meslek memnuniyetine etkileri konuları incelenmeye çalışılmıştır.

2.1.3. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini Türkiye'nin çeşitli yerlerinde ambulans hizmetlerinde çalışan görevli personel oluşturmaktadır.

237

2.1.4. Veri Toplama Araçları

Araştırmanın amacına yönelik olarak elde edilmek istenen verilerin toplanmasında anket tekniği kullanılmıştır. Ankete 200 erkek,260 bayan olmak üzere toplam 460 çalışan katılmıştır. Faydalanılan anket formu iki bölümden oluşmaktadır. İlgili anket formunda yer alan ölçüm araçlarına ilişkin bilgiler aşağıda açıklanmaktadır.

2.1.4.1. Kişisel Özelliklere İlişkin Sorular

Anketin bu bölümü, katılımcıların, cinsiyet, medeni durumları, yaşları, eğitim durumları ve çalıştığı kurumun sektörüne ait verilerin toplanmasına yönelik demografik bilgi içeren sorularından oluşmaktadır.

2.1.4.2. Mesleki Sorunlara Ait ilgili sorular

Anketin ikinci bölümü ise çalışan sağlığı ve iş güvenliğine yönelik bilgiler ve kişisel tatmin, mesleki memnuniyet ve verimlilik gibi hususların ortaya çıkarılmasına yönelik sorulardan oluşmaktadır. Bu kapsamda çalışma ortamı, görev yapılan kurum/işletmeye ait bilgiler, moral ve isteklendirme durumu, iş verimliliği ve memnuniyeti ile iş güvenliği ve çalışan sağlığı açısından yaşadıkları sorunlara ilişkin verilerin toplanmasına yönelik bilgi sorularından oluşmaktadır.

2.1.4.5. Verilerin Analizi

Araştırma sonucunda elde edilen verilerin analizinde istatistiksel analizlerin yapılma aracı olan SPSS (Statistical Package for Social Sciences) for Windows Version 20.0 programı kullanılmıştır. Elde edilen veriler analiz edilirken frekans, ortalama, yüzde alma gibi yöntemler kullanılmıştır. Niteliksel verilerin karşılaştırılmasında Pearson Ki-Kare testi kullanılmıştır. Anlamlılık $p < 0.01$ ve $p < 0.05$ düzeylerinde değerlendirilmiştir.

2.2. Araştırmanın Bulguları ve Yorumları

2.2.1. Araştırma Kapsamındaki Çalışanlara Ait Temel Karakteristik ve Demografik Bulgular

Tablo 1: Cinsiyetlere Göre Dağılımı

		n	%
Cinsiyet	Kadın	260	56,5
	Erkek	200	43,5

Katılımcıların, %56,5'i (n=260) kadın iken, %43,5'i (n=200) erkektir.

Tablo 2: Yaşlara Göre Dağılımı

		n	%
Yaş	20-25 yaş	170	37,0
	26-30 yaş	140	30,4
	31-35 yaş	80	17,4
	≥36 yaş	70	15,2

Yaşları, %37,0'sinin (n=170) 20-25 yaş iken, %30,4'ünün (n=140) 26-30 yaş, %17,4'sinin (n=80) 31-35 yaş, %15,2'sinin (n=70) ise 36 yaş ve üzeridir.

Tablo 3: Medeni Duruma Göre Dağılımı

		n	%
Medeni durumu	Bekâr	320	69,6
	Evli	140	30,4

Katılımcıları, %69,6'sı (n=32) bekâr iken, %30,4'ü (n=14) evlidir.

Tablo 4: Eğitim Duruma Göre Dağılım

		n	%
Eğitim durumu	Lise	210	45,7
	MYO	190	41,3
	Üniversite	60	13,0

Eğitim durumları, %45,7'sinin (n=21) lise, %41,3'ünün (n=19) MYO, %13,0'ünün (n=6) ise üniversitedir.

Tablo 5: Meslekte Çalışma Yılına Göre Dağılım

		n	%
Meslekte Çalışma Yılı	1-3 yıl	110	23,9

3-5 yıl	120	26,1
5-7 yıl	140	30,4
7 yıl ve üzeri	90	19,6

Meslekte çalışma yılları, %23,9'unun (n=11) 1-3 yıl iken, %26,1'inin (n=12) 3-5 yıl, %30,4'ünün (n=14) 5-7 yıl, %19,6'sının (n=9) ise 7 yıl ve üzeridir.

Tablo 6: Çalıştığı Kurumun Türüne Göre Dağılım

		n	%
Çalıştığı Kurumun Türü	Özel	100	21,7
	Devlet	280	60,9
	Vakıf	80	17,4

Çalıştığı kurumun türü, %21,7'sinin (n=10) özel iken, %60,9'unun (n=28) devlet, %17,4'ünün (n=8) vakıftır.

Tablo 7: İşletmeye Ait İlgilere İlişkin Dağılımlar

		N	%
İlk ve Acil Yardım Teknisyeni olarak Özel Sürüş Tekniği Eğitimi aldınız mı?	Evet	270	58,7
	Hayır	190	41,3
Görev esnasında hiç kaza geçirdiniz mi?	Evet	270	58,7
	Hayır	190	41,3
Görev esnasında iş güvenliği ve çalışan açısından herhangi bir sorun yaşadınız mı?	Evet	290	63,0
	Hayır	170	37,0
İş yerinde çalışan sayısı	1-9 arası çalışanı olan	220	47,8
	1-49 arası çalışanı olan	180	39,1
	50-249 arası çalışanı olan	40	8,7
	250 ve üstü çalışanı olan	20	4,4
Çalıştığınız iş yerinde işveren tepe yöneticilerinin size yaklaşımı nasıldır?	Olumsuz, muhatap olmamaya çalışıyorum	110	23,9
	Kısmen kabulleniyor, kanuni zorunluluklar nedeniyle çalıştırıyorum	280	60,9
	İşimi nasıl yaptığım önemsenmiyor	70	15,2
Siz ve iş arkadaşlarınız çalışma esnasında koruyucu önlemler alınmadığından dolayı herhangi bir cezai yaptırım ile karşı karşıya kaldınız mı?	Evet	140	30,4
	Hayır	220	47,8
	Tanık olmadım ama duydum	100	21,8

Çalışma esnasında yaptığınız işten dolayı herhangi bir iş kazası geçirdiniz mi?	Evet	300	65,2
	Hayır	160	34,8
Çalıştığınız yerde yaptığınız iş ile ilgili eğitimler alıyor musunuz?	Evet	280	60,9
	Hayır	180	39,1
Yaptığınız iş esnasında acil bir durum ile karşılaştığınız zaman alınacak önlemler hakkında bilgi sahibi misiniz?	Evet	370	80,4
	Hayır	40	8,7
	Kısmen	50	10,9

Acil tıp teknikeri/teknisyeni olarak özel sürüş tekniği eğitimini, %58,7'si (n=270) almış iken, %41,3'ü (n=190) almamıştır. Görev esnasında, %58,7'si (n=270) kaza geçirmiş iken, %41,3'ü (n=190) kaza geçirmemiştir. Görev esnasında iş güvenliği ve çalışan açısından, %63,0'ü (n=290) sorun yaşamış iken, %37,0'si (n=170) sorun yaşamamıştır. İş yerinde, %47,8'inin (n=220) 1-9 arası çalışanı var iken, %39,1'inin (n=190) 10-49 çalışanı, %8,7'sinin (n=40) 50-249 çalışanı, %4,3'ünün (n=20) ise 250 ve üzeri çalışanı vardır. Çalıştığı iş yerinde yöneticilerinizle yaklaşımınız nasıl sorsuna, %23,9'u (n=110) Olumsuz, muhatap olmamaya çalışıyorum derken, %60,9'u (n=280) kanuni zorunluluklar nedeniyle çalıştırılıyorum, %15,2'si (n=70) İşimi nasıl yaptığımı önemsenmiyor yanıtını vermiştir. Koruyucu önlemler alınmadığından dolayı, %30,4'ü (n=140) bir cezai yaptırım almış iken, %47,8'i (n=220) almamış, %21,7'si (n=100) Tanık olmamış ama duyduğu belirtmiştir. Yaptığı işten dolayı, %65,2'si (n=300) iş kazası geçirmiş iken, %34,8'i (n=160) geçirmemiştir. Yaptığı iş ile ilgili, %60,9'u (n=280) eğitim almış iken, %39,1'i (n=180) eğitim almamıştır. Katılımcıların, %80,4'ü (n=370) Acil bir durum ile karşılaştığı zaman alınacak önlemler hakkında bilgi sahibi olduğunu düşünüyor iken, %8,7'si (n=40) düşünmüyor, %10,9'u (n=50) ise kısmen düşünmektedir.

Tablo 8: Memnuniyet Derecelerine Ait Dağılımlar

		N	%
Çalışma saatlerine göre alınan maaştan memnun olma durumu	Evet	290	63,0
	Hayır	170	37,0
Yapılan işten memnun olma durumu	Evet	260	56,5
	Hayır	200	43,5
Ambulans hizmetlerinde görevli personele yeteri kadar önem verilme durumu	Evet	140	30,4
	Hayır	240	52,2
	Kısmen	80	17,4
Çalışma yerinde iş güvenliği ile ilgili alınan tedbirlerin yeterliliği	Evet	150	32,6
	Hayır	190	41,3
	Kısmen	120	26,1
Mesleki sorunların giderilmesi ile ilgili yapılan çalışmalardan memnun olma durumu	Evet	370	80,4
	Hayır	90	19,6
Çalışma sırasında kullanılan ekipmanların yeterliliği	Evet	90	19,6
	Hayır	240	52,2

	Kısmen	130	28,2
İşin sevilerek yapılıp yapılmadığı durumu	Evet, severek yapıyorum	170	37,0
	Başlangıçta seviyordum, şimdi kısmen memnunum	60	13,0
	Şu an yaptığım işten zevk almıyorum	130	28,3
	İşveren/yöneticilerin tutum ve davranışları işimden soğumama neden oldu	70	15,2
	Hiç sevmiyorum, mecburen yapıyorum	30	6,5

Çalışma saatlerine göre aldığı maaştan, %63,0'ü (n=290) memnun iken, %37,0'si (n=170) memnun değildir. Yaptığınız işten, %56,5'i (n=260) memnun iken, %43,5'i (n=200) memnun değildir. Katılımcıların, %30,4'ü ülkemizde ambulans hizmetlerinde görevli personellere yeteri kadar önem verildiğini düşünüyor iken, %52,2'si (n=240) düşünmüyor, %17,4'ü (n=80) ise kısmen verildiğini düşünüyor. Çalışma yerinde iş güvenliği ile ilgili alınan tedbirlerin, %32,6'si (n=150) yeterli görüyor iken, %41,3'ü (n=190) yeterli görmüyor, %26,1'si (n=120) ise kısmen yeterli görüyor. Çalıştığı mesleki sorunların giderilmesi ile ilgili yapılan çalışmalardan, %80,4'ü (n=370) memnun iken, %19,6'sı (n=90) memnun değildir. Çalışma sırasında kullanılan ekipmanların, %19,6'sı (n=90) yeterli olduğunu düşünüyor iken, %52,2'si (n=240) yeterli görmüyor, %28,3'ü (n=13) kısmen yeterli görüyordur.

Katılımcıların, "İşinizi severek yapıyor musunuz?" sorusuna, %37,0'si (n=170) evet yanıtı vermiştir. Özellikle yanıtların farklılaştığı bu soruda; %13,0'ü (n=60) başlangıçta seviyordum, şimdi kısmen memnunum yanıtı verdikleri görülmektedir. , %28,3'ü (n=130) şu an yaptığım işten zevk almıyorum şeklinde yanıt verdiği, %15,2'si (n=70) işveren/yöneticilerin tutum ve davranışları işimden soğumama neden oldu yanıtı, %6,5'i (n=30) ise hiç sevmiyorum, mecburen yapıyorum yanıtını vermiştir.

Karşılaştırmalar

Cinsiyet ile "Yaptığınız işten memnun musunuz?" Sorusu Arasındaki İlişkisi

H₁. Cinsiyetlere göre "Yaptığınız işten memnun musunuz?" sorusuna verilen yanıtlar farklılaşmaktadır. Hipotez kapsamında değişkenler arasında anlamlı farklılık olup olmadığını belirlemek için Pearson Chi-Square Test kullanılmıştır.

Tablo 9: Cinsiyetlere Göre "Yaptığınız işten memnun musunuz?" Sorusunun değerlendirilmesi

		Cinsiyet				^a p
		Erkek n=260)		Kadın (n=200)		
		n	%	n	%	
Yaptığınız işten memnun musunuz?	<i>Evet</i>	150	57,7	110	55,0	0,885
	<i>Hayır</i>	110	42,3	90	45,0	

"Pearson Chi-Square Test

Cinsiyetlere göre "Yaptığınız işten memnun musunuz?" sorusuna verilen yanıtlar istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermemektedir ($p>0,05$).

Medeni Durum ile "Yaptığınız işten memnun musunuz?" Sorusu Arasındaki İlişkisi

H₂. Medeni duruma göre "Yaptığınız işten memnun musunuz?" sorusuna verilen yanıtlar farklılaşmaktadır. Hipotez kapsamında değişkenler arasında anlamlı farklılık olup olmadığını belirlemek için Pearson Chi-Square Test kullanılmıştır.

Tablo 10: Medeni Duruma Göre "Yaptığınız işten memnun musunuz?" Sorusunun değerlendirilmesi

		Medeni Durum				^a p
		Evli (n=140)		Bekâr (n=310)		
		n	%	n	%	
Yaptığınız işten memnun musunuz?	<i>Evet</i>	90	64,3	170	53,1	0,482
	<i>Hayır</i>	50	35,7	150	46,9	

"Pearson Chi-Square Test

242

Medeni duruma göre "Yaptığınız işten memnun musunuz?" sorusuna verilen yanıtlar istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermemektedir ($p>0,05$).

Yaş ile "Yaptığınız işten memnun musunuz?" Sorusu Arasındaki İlişkisi

H₃. Yaşa göre "Yaptığınız işten memnun musunuz?" sorusuna verilen yanıtlar farklılaşmaktadır. Hipotez kapsamında değişkenler arasında anlamlı farklılık olup olmadığını belirlemek için Pearson Chi-Square Test kullanılmıştır.

Tablo 11: Yaşa Göre "Yaptığınız işten memnun musunuz?" Sorusunun değerlendirilmesi

		Yaş								^a p
		20-25 yaş (n=170)		26-30 yaş (n=140)		31-35 yaş (n=80)		36 yaş ve üzeri (n=70)		
		n	%	n	%	n	%	n	%	
Yaptığınız işten memnun musunuz?	<i>Evet</i>	12	70,6	6	42,9	4	50,0	4	57,1	0,462
	<i>Hayır</i>	5	29,4	8	57,1	4	50,0	3	42,9	

"Pearson Chi-Square Test

Yaşa göre “Yaptığınız işten memnun musunuz?” sorusuna verilen yanıtlar istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermemektedir ($p>0,05$).

Eğitim Durumu ile “Yaptığınız işten memnun musunuz?” Sorusu Arasındaki İlişkisi

H4. Eğitim durumuna göre “Yaptığınız işten memnun musunuz?” sorusuna verilen yanıtlar farklılaşmaktadır. Hipotez kapsamında değişkenler arasında anlamlı farklılık olup olmadığını belirlemek için Pearson Chi-Square Test kullanılmıştır.

Tablo 12: Eğitim Durumuna Göre “Yaptığınız işten memnun musunuz?” Sorusunun değerlendirilmesi

		Eğitim Durumu						^a p
		Lise (n=210)		MYO (n=190)		Üniversite (n=60)		
		n	%	n	%	n	%	
<i>Yaptığınız işten memnun musunuz?</i>	<i>Evet</i>	120	57, 1	120	63 ,2	20	33,3	0,437
	<i>Hayır</i>	90	42, 9	70	36 ,8	40	66,7	

^aPearson Chi-Square Test

Eğitim durumuna göre “Yaptığınız işten memnun musunuz?” sorusuna verilen yanıtlar istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermemektedir ($p>0,05$).

Meslek Yılı ile “Yaptığınız işten memnun musunuz?” Sorusu Arasındaki İlişkisi

243

H5. Meslek yılına göre “Yaptığınız işten memnun musunuz?” sorusuna verilen yanıtlar farklılaşmaktadır. Hipotez kapsamında değişkenler arasında anlamlı farklılık olup olmadığını belirlemek için Pearson Chi-Square Test kullanılmıştır.

Tablo 13: Meslek Yılına Göre “Yaptığınız işten memnun musunuz?” Sorusunun değerlendirilmesi

		Meslek Yılı								^a p
		1-3 yıl (n=110)		3-5 yıl (n=120)		5-7 yıl (n=140)		7-10 yıl (n=90)		
		n	%	n	%	n	%	n	%	
<i>Yaptığınız işten memnun musunuz?</i>	<i>Evet</i>	80	72, 7	50	41, 7	70	50, 0	60	66, 7	0,41 2
	<i>Hayır</i>	30	27, 3	70	58, 3	70	50, 0	30	33, 3	

^aPearson Chi-Square Test

Meslek yılına göre “Yaptığınız işten memnun musunuz?” sorusuna verilen yanıtlar istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermemektedir ($p>0,05$).

Cinsiyet ile “Ülkemizde ambulans hizmetlerinde görevli personele yeteri kadar önem veriliyor mu?” Sorusu Arasındaki İlişkisi

H6. Cinsiyetlere göre “Ülkemizde ambulans hizmetlerinde görevli personele yeteri kadar önem veriliyor mu?” sorusuna verilen yanıtlar farklılaşmaktadır

Hipotez kapsamında değişkenler arasında anlamlı farklılık olup olmadığını belirlemek için Pearson Chi-Square Test kullanılmıştır.

Tablo 14: Cinsiyetlere Göre “Ülkemizde ambulans hizmetlerinde görevli personele yeteri kadar önem veriliyor mu?” Sorusunun değerlendirilmesi

		Cinsiyet				^a p
		Erkek (n=260)		Kadın (n=200)		
		n	%	n	%	
<i>Ülkemizde ambulans hizmetlerinde görevli personele yeteri kadar önem veriliyor mu?</i>	<i>Evet</i>	60	23,1	80	40,0	0,332
	<i>Hayır</i>	140	53,8	100	50,0	
	<i>Kısmen</i>	60	23,1	20	10,0	

^aPearson Chi-Square Test

Cinsiyetlere göre “Ülkemizde ambulans hizmetlerinde görevli personele yeteri kadar önem veriliyor mu?” sorusuna verilen yanıtlar istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermemektedir ($p>0,05$).

244

Medeni Durum ile “Ülkemizde ambulans hizmetlerinde görevli personele yeteri kadar önem veriliyor mu?” Sorusu Arasındaki İlişkisi

H7. Medeni duruma göre “Ülkemizde ambulans hizmetlerinde görevli personele yeteri kadar önem veriliyor mu?” sorusuna verilen yanıtlar farklılaşmaktadır

Hipotez kapsamında değişkenler arasında anlamlı farklılık olup olmadığını belirlemek için Pearson Chi-Square Test kullanılmıştır.

Tablo 15: Medeni Duruma Göre “Ülkemizde ambulans hizmetlerinde görevli personele yeteri kadar önem veriliyor mu?” Sorusunun değerlendirilmesi

		Medeni Durum				^a p
		Evli (n=140)		Bekâr (n=310)		
		n	%	n	%	
<i>Ülkemizde ambulans hizmetlerinde görevli personele yeteri kadar önem veriliyor mu?</i>	<i>Evet</i>	60	42,9	80	25,0	0,324
	<i>Hayır</i>	70	50,0	170	53,1	
	<i>Kısmen</i>	10	7,1	70	21,9	

^aPearson Chi-Square Test

Medeni duruma göre “Ülkemizde ambulans hizmetlerinde görevli personele yeteri kadar önem veriliyor mu?” sorusuna verilen yanıtlar istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermemektedir ($p>0,05$).

Yaş ile “Ülkemizde ambulans hizmetlerinde görevli personele yeteri kadar önem veriliyor mu?” Sorusu Arasındaki İlişkisi

H₈. Yaşa göre “Ülkemizde ambulans hizmetlerinde görevli personele yeteri kadar önem veriliyor mu?” sorusuna verilen yanıtlar farklılaşmaktadır

Hipotez kapsamında değişkenler arasında anlamlı farklılık olup olmadığını belirlemek için Pearson Chi-Square Test kullanılmıştır.

Tablo 16: Yaşa Göre “Ülkemizde ambulans hizmetlerinde görevli personele yeteri kadar önem veriliyor mu?” Sorusunun değerlendirilmesi

		Yaş								^a p
		20-25 yaş (n=170)		26-30 yaş (n=140)		31-35 yaş (n=80)		36 yaş ve üzeri (n=70)		
		n	%	n	%	n	%	n	%	
<i>Ülkemizde ambulans hizmetlerinde görevli personele yeteri kadar önem veriliyor mu?</i>	<i>Evet</i>	50	29,4	20	14,3	50	62,5	20	28,6	0,025*
	<i>Hayır</i>	80	47,1	120	85,7	20	25,0	20	28,6	
	<i>Kısmen</i>	40	23,5	-	-	10	12,5	30	42,9	

^aPearson Chi-Square Test * $p<0,05$

Yaşa göre “Ülkemizde ambulans hizmetlerinde görevli personele yeteri kadar önem veriliyor mu?” sorusuna verilen yanıtlar istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermektedir ($p=0,025$; $p<0,05$). İşletmede 31-35 yaşındaki katılımcıların, önem düzeyleri bakış açıları, 20-25 yaş, 26-30 yaş ve 36 yaş ve üzeri çalışanlara göre daha yüksek bulunmuştur.

Eğitim Durumu ile “Ülkemizde ambulans hizmetlerinde görevli personele yeteri kadar önem veriliyor mu?” Sorusu Arasındaki İlişkisi

H₉. Eğitim durumuna göre “Ülkemizde ambulans hizmetlerinde görevli personele yeteri kadar önem veriliyor mu?” sorusuna verilen yanıtlar farklılaşmaktadır

Hipotez kapsamında değişkenler arasında anlamlı farklılık olup olmadığını belirlemek için Pearson Chi-Square Test kullanılmıştır.

Tablo 17: Eğitim Durumuna Göre “Ülkemizde ambulans hizmetlerinde görevli personele yeteri kadar önem veriliyor mu?” Sorusunun değerlendirilmesi

		Eğitim Durumu			^a p
		Lise (n=210)	MYO (n=190)	Üniversite (n=60)	

		n	%	n	%	n	%	
<i>Ülkemizde ambulans hizmetlerinde görevli personele yeteri kadar önem veriliyor mu?</i>	<i>Evet</i>	7	33,3	5	26,3	2	33,3	0,978
	<i>Hayır</i>	10	47,6	11	57,9	3	50,0	
	<i>Kısmen</i>	4	19,0	3	15,8	1	16,7	

“Pearson Chi-Square Test

Eğitim durumuna göre “Ülkemizde ambulans hizmetlerinde görevli personele yeteri kadar önem veriliyor mu?” sorusuna verilen yanıtlar istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermemektedir ($p>0,05$).

Meslek Yılı ile “Ülkemizde ambulans hizmetlerinde görevli personele yeteri kadar önem veriliyor mu?” Sorusu Arasındaki İlişkisi

H₁₀. Meslek yılına göre “Ülkemizde ambulans hizmetlerinde görevli personele yeteri kadar önem veriliyor mu?” sorusuna verilen yanıtlar farklılaşmaktadır

Hipotez kapsamında değişkenler arasında anlamlı farklılık olup olmadığını belirlemek için Pearson Chi-Square Test kullanılmıştır.

Tablo 18: Meslek Yılına Göre “Ülkemizde ambulans hizmetlerinde görevli personele yeteri kadar önem veriliyor mu?” Sorusunun Değerlendirilmesi

		Meslek Yılı								
		1-3 yıl (n=110)		3-5 yıl (n=120)		5-7 yıl (n=140)		7-10 yıl (n=90)		
		n	%	n	%	n	%	n	%	^a p
<i>Ülkemizde ambulans hizmetlerinde görevli personele yeteri kadar önem veriliyor mu?</i>	<i>Evet</i>	20	18,2	50	41,7	50	35,7	20	22,2	0,02
	<i>Hayır</i>	70	63,6	60	50,0	90	64,3	20	22,2	5*
	<i>Kısmen</i>	20	18,2	10	8,3	-	-	50	55,6	

“Pearson Chi-Square Test *p<0,05

Meslek yılına göre “Ülkemizde ambulans hizmetlerinde görevli personele yeteri kadar önem veriliyor mu?” sorusuna verilen yanıtlar istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermektedir ($p=0,025$; $p<0,05$). Meslekteki yılı 1-3 yıl olan katılımcıların, önem düzeyleri bakış açıları, 3-5 yıl ve 5-7 yıl çalışan katılımcılara göre düşük bulunmuştur.

Cinsiyet ile “Görev esnasında iş güvenliği ve çalışan açısından herhangi bir sorun yaşadınız mı?” Sorusu Arasındaki İlişkisi

H₁₁. Cinsiyetlere göre “Görev esnasında iş güvenliği ve çalışan açısından herhangi bir sorun

yaşadınız mı?” sorusuna verilen yanıtlar farklılaşmaktadır

Hipotez kapsamında değişkenler arasında anlamlı farklılık olup olmadığını belirlemek için Pearson Chi-Square Test kullanılmıştır.

Tablo 19: Cinsiyetlere Göre “Görev esnasında iş güvenliği ve çalışan açısından herhangi bir sorun yaşadınız mı?” Sorusunun değerlendirilmesi

		Cinsiyet				^a p
		Erkek (n=260)		Kadın (n=200)		
		n	%	n	%	
Görev esnasında iş güvenliği ve çalışan sağlığı açısından herhangi bir sorun yaşadınız mı?	<i>Evet</i>	150	57,7	140	70,0	0,391
	<i>Hayır</i>	110	42,3	60	30,0	

^aPearson Chi-Square Test

Cinsiyetlere göre “Görev esnasında iş güvenliği ve çalışan açısından herhangi bir sorun yaşadınız mı?” sorusuna verilen yanıtlar istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermemektedir ($p>0,05$).

Medeni Durum ile “Görev esnasında iş güvenliği ve çalışan açısından herhangi bir sorun yaşadınız mı?” Sorusu Arasındaki İlişkisi

247

H₁₂. Medeni Duruma göre “Görev esnasında iş güvenliği ve çalışan açısından herhangi bir sorun yaşadınız mı?” sorusuna verilen yanıtlar farklılaşmaktadır

Hipotez kapsamında değişkenler arasında anlamlı farklılık olup olmadığını belirlemek için Pearson Chi-Square Test kullanılmıştır.

Tablo 20: Medeni Duruma Göre “Görev esnasında iş güvenliği ve çalışan sağlığı açısından herhangi bir sorun yaşadınız mı?” Sorusunun değerlendirilmesi

		Medeni Durum				^a p
		Evli (n=140)		Bekâr (n=310)		
		n	%	n	%	
Görev esnasında iş güvenliği ve çalışan sağlığı açısından herhangi bir sorun yaşadınız mı?	<i>Evet</i>	100	71,4	190	59,4	0,436
	<i>Hayır</i>	40	28,6	130	40,6	

^aPearson Chi-Square Test

Medeni duruma göre “Görev esnasında iş güvenliği ve çalışan açısından herhangi bir sorun yaşadınız mı?” sorusuna verilen yanıtlar istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermemektedir ($p>0,05$).

Yaş ile “Görev esnasında iş güvenliği ve çalışan açısından herhangi bir sorun yaşadınız

mı?” Sorusu Arasındaki İlişkisi

H13. Yaşa göre “Görev esnasında iş güvenliği ve çalışan açısından herhangi bir sorun yaşadınız mı?” sorusuna verilen yanıtlar farklılaşmaktadır

Hipotez kapsamında değişkenler arasında anlamlı farklılık olup olmadığını belirlemek için Pearson Chi-Square Test kullanılmıştır.

Tablo 21: Yaşa Göre “Görev esnasında iş güvenliği ve çalışan açısından herhangi bir sorun yaşadınız mı?” Sorusunun değerlendirilmesi

		Yaş								^a p
		20-25 yaş (n=170)		26-30 yaş (n=140)		31-35 yaş (n=80)		36 yaş ve üzeri (n=70)		
		n	%	n	%	n	%	n	%	
<i>Görev esnasında iş güvenliği ve çalışan açısından herhangi bir sorun yaşadınız mı?</i>	<i>Evet</i>	120	70,6	100	71,4	50	62,5	20	28,6	0,22
	<i>Hayır</i>	50	29,4	40	28,6	30	37,5	50	71,4	

^aPearson Chi-Square Test

Yaşa göre “Görev esnasında iş güvenliği ve çalışan açısından herhangi bir sorun yaşadınız mı?” sorusuna verilen yanıtlar istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermemektedir ($p>0,05$).

Eğitim Durumu ile “Görev esnasında iş güvenliği ve çalışan açısından herhangi bir sorun yaşadınız mı?” Sorusu Arasındaki İlişkisi

248

H14. Eğitim durumuna göre “Görev esnasında iş güvenliği ve çalışan açısından herhangi bir sorun yaşadınız mı?” sorusuna verilen yanıtlar farklılaşmaktadır. Hipotez kapsamında değişkenler arasında anlamlı farklılık olup olmadığını belirlemek için Pearson Chi-Square Test kullanılmıştır.

Tablo 22: Eğitim Durumuna Göre “Görev esnasında iş güvenliği ve çalışan açısından herhangi bir sorun yaşadınız mı?” Sorusunun değerlendirilmesi

		Eğitim Durumu						^a p
		Lise (n=21)		MYO (n=19)		Üniversite (n=6)		
		n	%	n	%	n	%	
<i>Görev esnasında iş güvenliği ve çalışan açısından herhangi bir sorun yaşadınız mı?</i>	<i>Evet</i>	14	66,7	12	63,2	3	50,0	0,757
	<i>Hayır</i>	7	33,3	7	36,8	3	50,0	

^aPearson Chi-Square Test

Eğitim durumuna göre “Görev esnasında iş güvenliği ve çalışan açısından herhangi bir sorun yaşadınız mı?” sorusuna verilen yanıtlar istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermemektedir ($p>0,05$).

Meslek Yılı ile “Görev esnasında iş güvenliği ve çalışan açısından herhangi bir sorun yaşadınız mı?” Sorusu Arasındaki İlişkisi

H15. Meslek yılına göre “Görev esnasında iş güvenliği ve çalışan açısından herhangi bir sorun yaşadınız mı?” sorusuna verilen yanıtlar farklılaşmaktadır

Hipotez kapsamında değişkenler arasında anlamlı farklılık olup olmadığını belirlemek için Pearson Chi-Square Test kullanılmıştır.

Tablo 23: Meslek Yılına Göre “Görev esnasında iş güvenliği ve çalışan açısından herhangi bir sorun yaşadınız mı?” sorusunun değerlendirilmesi

		Meslek Yılı								^a p
		1-3 yıl (n=11)		3-5 yıl (n=12)		5-7 yıl (n=14)		7-10 yıl (n=9)		
		n	%	n	%	n	%	n	%	
Görev esnasında iş güvenliği ve çalışan sağlığı açısından herhangi bir sorun yaşadınız mı?	<i>Evet</i>	60	54,5	80	66,7	110	78,6	40	44,4	0,363
	<i>Hayır</i>	50	45,5	40	33,3	30	21,4	50	55,6	

^aPearson Chi-Square Test

Meslek yılına göre “Görev esnasında iş güvenliği ve çalışan açısından herhangi bir sorun yaşadınız mı?” sorusuna verilen yanıtlar istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermemektedir ($p>0,05$).

3.TARTIŞMA

Araştırma konuları üzerinden Acil Tıp Tekniker ve Teknisyenlerinin çalışma yaşamı ve meslek memnuniyeti ile ilgili Türkiye’deki çeşitli bölgelerde çalışan kişilerle yapılan anketler değerlendirilmiştir. Elde edilen veriler analiz edilirken frekans, ortalama, yüzde alma gibi yöntemler kullanılmıştır. Niteliksel verilerin karşılaştırılmasında Pearson Ki-Kare testi kullanılmıştır. Anlamlılık $p<0.01$ ve $p<0.05$ düzeylerinde değerlendirilmiştir.

H1. Cinsiyetlere göre “Yaptığınız işten memnun musunuz?” sorusuna verilen yanıtlar farklılaşmaktadır

H2. Medeni duruma göre “Yaptığınız işten memnun musunuz?” sorusuna verilen yanıtlar farklılaşmaktadır

H3. Yaşa göre “Yaptığınız işten memnun musunuz?” sorusuna verilen yanıtlar farklılaşmaktadır

H4. Eğitim durumuna göre “Yaptığınız işten memnun musunuz?” sorusuna verilen yanıtlar farklılaşmaktadır

H5. Meslek yılına göre “Yaptığınız işten memnun musunuz?” sorusuna verilen yanıtlar farklılaşmaktadır

H6. Cinsiyetlere göre “Ülkemizde ambulans hizmetlerinde görevli personele yeteri kadar önem veriliyor mu?” sorusuna verilen yanıtlar farklılaşmaktadır

H7. Medeni duruma göre “Ülkemizde ambulans hizmetlerinde görevli personele yeteri kadar önem veriliyor mu?” sorusuna verilen yanıtlar farklılaşmaktadır

H8. Yaşa göre “Ülkemizde ambulans hizmetlerinde görevli personele yeteri kadar önem veriliyor mu?” sorusuna verilen yanıtlar farklılaşmaktadır

H9. Eğitim durumuna göre “Ülkemizde ambulans hizmetlerinde görevli personele yeteri kadar önem veriliyor mu?” sorusuna verilen yanıtlar farklılaşmaktadır

H10. Meslek yılına göre “Ülkemizde ambulans hizmetlerinde görevli personele yeteri kadar önem veriliyor mu?” sorusuna verilen yanıtlar farklılaşmaktadır

H11. Cinsiyetlere göre “Görev esnasında iş güvenliği ve çalışan açısından herhangi bir sorun yaşadınız mı?” sorusuna verilen yanıtlar farklılaşmaktadır

H12. Medeni Duruma göre “Görev esnasında iş güvenliği ve çalışan açısından herhangi bir sorun yaşadınız mı?” sorusuna verilen yanıtlar farklılaşmaktadır

H13. Yaşa göre “Görev esnasında iş güvenliği ve çalışan açısından herhangi bir sorun yaşadınız mı?” sorusuna verilen yanıtlar farklılaşmaktadır

H14. Eğitim durumuna göre “Görev esnasında iş güvenliği ve çalışan açısından herhangi bir sorun yaşadınız mı?” sorusuna verilen yanıtlar farklılaşmaktadır

H15. Meslek yılına göre “Görev esnasında iş güvenliği ve çalışan açısından herhangi bir sorun yaşadınız mı?” sorusuna verilen yanıtlar farklılaşmaktadır.

Elde edilen sonuçlar kişilerin mesleki beklentileri, eğitim durumları, yaşadıkları sosyal çevre, demografik özellikleri, ekonomik yaklaşımları, yöneticilerin tutum ve davranışları, ekip uyumu, moral ve isteklendirme çabaları, kişisel risk ve güvenlik algısı, tecrübe ve yaşanmış mesleki zorluklar çerçevesinde değişkenlik göstermektedir.

4. SONUÇ

4.1.Çalışan sağlığı ve iş güvenliği açısından;

Mesleki özellikler ve işin doğasından kaynaklı tehlike ve risklere yönelik bilgilendirme, bilinçlendirme ve farkındalık yaratmaya yönelik iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinin yeterince alınmadığı ya da eksik alındığı görülmektedir.

Görev esnasında kaza geçirme oranının yaklaşık %58, çalışma esnasında yaptığı işten dolayı herhangi bir iş kazası geçirme oranının % 65 ya da görev esnasında iş güvenliği ve çalışan açısından herhangi bir sorun yaşama oranının %63 olması gibi yüksek sonuçlar irdelendiğinde bu durumun ciddiyetle ele alınması sonucunu doğurmaktadır.

Özellikle bu meslek alanında istihdam edilen ve çok tehlikeli işler sınıfında yer alan bu meslek elemanlarına yönelik meslek yüksekokulları programlarında İş Sağlığı Ve Güvenliği derslerinin iki akademik yarıyıl zorunlu ders kapsamında verilmesinin gerekli olduğu düşünülmektedir. Ayrıca çalışılan işyerlerinde ise her yıl tekrarlanacak şekilde 16 saat süreli “Çalışanların İş Sağlığı Ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul Ve Esasları Hakkında Yönetmelik” te belirtildiği şekilde temel İSG eğitimlerinin aksatılmadan konusunda uzman eğiticiler tarafından verilmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

4.2. Mesleki memnuniyet ve iş verimliliği açısından;

Mesleki memnuniyet ve moral durumu eğitim, yaş ve medeni durum özelliklerine göre değişmekle beraber bu meslek elemanlarının yeterince motive edilmelikleri ve değer görmedikleri yaklaşımında büyük çoğunlukla hemfikir oldukları görülmektedir.

Ülkemizde ambulans hizmetlerinde Acil Tıp Tekniker ve Teknisyeni olarak görevli personele;

- ✓ Mesleki anlamada yaptıkları iş nedeniyle amirleri/yöneticileri tarafından yeteri kadar önem verilmediği(% 53) ,
- ✓ Söz konusu personelin genelde yaptıkları işten memnun olmadıkları(%43)
- ✓ İş ortamında amirlerinden ve yönetim kademesinden gerekli ilgi, destek ve yakınlığı görmedikleri,
- ✓ İşveren/yöneticilerin tutum ve davranışlarının moral ve isteklendirmeyi olumsuz etkilediği ve işinden soğumaya neden olduğunu,

✓ İşini sevmeyerek mecburen yapanların oranının (%21,7) olduğu,
Göz önüne alınırsa bu konuda ivedilikle yetkili mercilerce söz konusu meslek mensupları ile ilgili bazı önlemlerin alınmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

KAYNAKÇA

1-Dinç,A.,Türkiye’de iş sağlığı ve güvenliği uygulamaları, editörler ;Filizöz,B.,Karabacak,A., İSG’nin ekonomik yönden analizi, Bölüm 1,Seçkin yayınları, Ankara,2016, sf:21

2-Avlayıcı, K. (2012). Temel İş Sağlığı ve Güvenliği, <https://akademik.adu.edu.tr/myo/didim/> (ErişimTarihi: 05/11/2019).

3- Yılmaz, F. (2009). A.B. ve Türkiye’de İş Sağlığı ve Güvenliği: Türkiye’de İş Sağlığı ve Güvenliği Kurullarının Etkinlik Düzeyinin Ölçülmesi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri Ana Bilim Dalı Doktora Tezi, 7-8

4 Caniklioğlu, N. 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliğinde Öngörülen İşveren Yükümlülükleri. Türkiye Toprak, Seramik, Çimento, Cam Sanayi İşverenler Sendikası, Çalışma Mevzuatı Seminer Notları, Antalya 26-30 Eylül 2012, s.27-84. (İşveren Yükümlülükleri).

5-Sağlık Bakanlığının, , Resmî Gazete, Sayı: 27181,Tebliğ, ”*Ambulans Ve Acil Bakım Teknikerleri ile Acil Tıp teknisyenlerinin Çalışma Usul Ve Esaslarına Dair Tebliğ*” Ankara,2009

6-Acil Tıp Hizmetleri Yönetmeliği,

7-WHO (2009) World Health Organisation, WHO definition of Health,[<http://www.who.int/about/definition/en/print.html>]

8- WHO (2005) World Health Organisation, Regional Strategy on Occupational Health and Safety in SEAR Country, New Delhi: WHO Publications.

9- Arıcı, K. (1999) İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Dersleri, Ankara, Tes-İş Eğitim Yayınları, Ankara.